

Vergaderjaar 2020–2021

35 570 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2021

Nr. 113

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN DEFENSIE EN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 juni 2021

Naar aanleiding van het Commissiedebat «Afghaanse tolken» van 2 juni 2021 (Kamerstuk 35 570 X, nr. 105) en in aanvulling op Kamerstuk 35 570 X, nr. 94, zenden wij deze Kamerbrief, mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Deze brief geeft tevens mede invulling aan de aangenomen motie van het lid Piri c.s. over «voor einde Nederlandse aanwezigheid ervoor zorgen dat de Afghaanse tolken en hun gezinnen in Nederland zijn (Kamerstuk 35 570 X, nr. 95)». Het kabinet zal zich onverminderd inspannen om de Afghaanse tolken, die aan de vereisten voldoen, en die willen, naar Nederland over te brengen om hier de asielprocedure te doorlopen.

Coalitielanden

De Ministeries van Defensie en Buitenlandse Zaken hebben in de afgelopen week contact opgenomen met de VS, het VK, Frankrijk, Noorwegen, Denemarken, Duitsland en Canada om nadere details op te vragen over de door deze landen gebruikte procedures aangaande lokale medewerkers van de militaire missie. Op verzoek van deze landen kan het kabinet niet in detail treden over de procedures van de verschillende landen. Wel kunnen wij uit deze gesprekken concluderen dat ieder coalitieland eigen procedures kent ten aanzien van het overbrengen van Afghaanse tolken om de asielprocedure te kunnen doorlopen. De bewijsvoering en andere documenten die gevraagd worden zijn vaak vergelijkbaar met de Nederlandse procedure. Op onderdelen zijn andere landen ofwel strenger ofwel soepeler in toelating en procedure. Een aantal landen heeft recent versoepelingen doorgevoerd in hun procedures. De rondgang langs de coalitielanden is tevens gebruikt om te bekijken op welke gebieden nog meer kan worden versneld in de procedure die Nederland hanteert.

Versnellingen in de procedure Afghaanse tolken

Zoals vermeld in de Technische Briefing Afghaanse tolken op 27 mei jl. aan uw Kamer en in het Commissiedebat VCD op 2 juni jl., stelt het kabinet alles in het werk om de tolken die voor Nederland hebben gewerkt zo snel mogelijk met hun gezinnen naar Nederland te halen, met het oog op een hier te doorlopen procedure. Het is wel noodzakelijk dat daarbij aan bepaalde minimumeisen wordt voldaan: de identiteit van de aanvrager en diens gezinsleden dient te worden vastgesteld en er moet zeker gesteld zijn dat de aanvrager inderdaad in het kader van een internationale militaire missie voor Nederland heeft gewerkt als tolk. Tevens moet worden nagegaan of er geen andere relevante omstandigheden zijn die een snelle overkomst naar Nederland in de weg zouden kunnen staan.

Over de afgelopen maanden hebben de Ministeries van Defensie, Buitenlandse Zaken en Justitie en Veiligheid (IND) het proces steeds meer gestroomlijnd. Zo begeleidt de ambassade in Kaboel de aanvragers actief in hun procedure en wordt in het begin van de procedure reeds met de tolk gekeken naar de documenten die later in de procedure nodig zijn (om latere knelpunten te voorkomen). Tevens is het proces versneld door dossiers van Afghaanse tolken die aangetoond hebben voor Nederland gewerkt te hebben per ommekeer aan Hoofd-IND voor te leggen voor besluitvorming.

Additionele aanpassingen

Aanvullend op bovenstaande versnellingen heeft het kabinet, zoals verzocht, in kaart gebracht waar de procedure nog verder gestroomlijnd of aangepast kan worden in lijn met de genoemde motie van het lid Piri c.s.

In de eerste plaats heeft het kabinet besloten een wijziging aan te brengen ten aanzien van Afghaanse tolken die langdurig voor een ander coalitieland hebben gewerkt en maar korte tijd voor Nederland. Zij werden tot begin juni 2021 doorverwezen naar het betreffende coalitielanden om hun verzoek in te dienen. Deze doorverwijzing vindt niet meer plaats: indien een Afghaanse tolk aantoonbaar voor Nederland heeft gewerkt, dan vervolgt zijn dossier de Nederlandse procedure. Ook de reeds naar een ander land doorverwezen Afghaanse tolken worden actief over deze wijziging geïnformeerd.

Ten tweede is de ambassade in Kaboel in gesprek met een organisatie die in Afghanistan decentraal de fysieke controle van de identiteitsdocumenten kan uitvoeren. De bedoeling is dat aanvragers in de twee provincies waar de meeste van de tolken vandaan komen, ter plekke terecht kunnen voor deze controle. Hiermee kan voor deze aanvragers de reis naar Kaboel beperkt worden tot één enkel bezoek om het visum op te halen en uit te reizen. Op expliciet verzoek van de betreffende organisatie (omwille van hun veiligheid en die van de aanvragers) kan het kabinet de naam van de organisatie niet publiek maken.

Ten derde zal niet langer een gelegaliseerde vertaling van de *tazkera* (Afghaans ID-bewijs) worden gevraagd. Ook voor de trouwakte/ geboorteakte zal -indien deze niet gelegaliseerd is- geen legalisatie worden verzocht. Uit de bovengenoemde rondvraag bij gelijkgezinde landen blijkt dat een aantal andere landen dit recentelijk ook niet langer vraagt van tolken, mede vanwege de tijd die het kost om de legalisaties te verkrijgen. Hoewel dit voor Nederland niet meer gevraagd zal worden, zal aanvragers wel geadviseerd worden om – indien de tijd dit toelaat – deze

documenten toch in orde te maken, om mogelijk latere problemen met de Afghaanse autoriteiten te voorkomen. Ten behoeve van een soepel verloop van de uitreis heeft Nederland met een gelijkgezind land afgesproken om tezamen het gesprek met de Afghaanse autoriteiten aan te gaan ten aanzien van de door Afghanistan vereiste uitreisdocumenten.

Voorts heeft het Ministerie van Defensie begin juni 2021 een Afghanistan-veteraan toegevoegd aan het team dat zich bezighoudt met de «procedure Afghaanse tolken». Deze veteraan zal nader contact leggen met Afghaanse tolken en Nederlandse veteranen om tolken, die nog geen verzoek hebben ingediend, actief te informeren over de mogelijkheid om zich te wenden tot de ambassade met hun verzoek.

We maken van de gelegenheid gebruik u te melden dat sinds het debat op 1 juni jl. 6 tolken met hun gezin zijn aangekomen in Nederland. Het totaal aantal Afghaanse tolken dat tot nu toe met hun gezin in Nederland is aangekomen komt daarmee op 74.

De Minister van Defensie,
A.Th.B. Bijleveld-Schouten

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A.M. Kaag